

ת"פ 11662/04 - אסיל ابو סיאם נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 22-04-11662 מדינת ישראל נ' סיאם ואח'
תיק חיצוני: 131159/2022

מספר בקשה: 10

בפני כבוד השופט שרון דניאל
מבקש אסיל ابو סיאם
נגד מדינת ישראל
משיבה

ההחלטה

- ביום 13.4.23 הגיע הנאשם - המבקש אסיל ابو סיאם (להלן - המבקש) לבית המשפט עתירה לגילוי ראייה מכוח סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 (להלן - פקודת הראיות), בה עתר שבית המשפט יורה על גילוי ראיות שלגביהן הוציאה המאשינה-המשיבה (להלן - המשיבה) תעודה חסין.
- בכותרת המשנה של העתירה טען ב"כ המבקש כי תעודה החסין לא הועברה אליו, אף שהמשיבה הצהירה בדיון שהתקיים ביום 30.3.23 שקיימת תעודה כזו. בסעיף 8 לבקשת ציון המבקש כי הוא עותר לחשיפתם "של המידיעים והראיות אשר לגביהם הוצאה תעודה חסין בתיק דין".

בו יום הגשת העתירה, 13.4.23, הוריתי למשיבה להציג לב"כ המבקש את תעודה החסין, וזה השיבה לאalter כי כפי שהוזכר בפרוטוקול הדיון (יום 30.3.23), תעודה החסין הועברה לב"כ המבקש הэн בפקס והן בהודעה לטלפון הנידד שלו, ותמונה כיצד העתירה לגילוי ראייה אם תעודה החסין לא הייתה בידיו.

בסופה של דבר הדיון בעתירה התקיים לפניי ביום 24.5.23. אצין, כי בהתאם לסעיף 45(ג) לפקודת הראיות רשאי בית המשפט הדן בתיק העיקרי להעביר את הדיון בעתירה לפני מותב אחר, אך לא מצאתי לעשות כן בטרם קיים דיון בעתירה.

- טענות המבקש בעתירה הכתובה נתענו בכלליות, ללא התייחסות לראייה חסינה מסוימת או מידע מודיעיני מסוים, שלגביהם התבקשה הסרת החסין, אך היא הוגשה בהמשך לשיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 30.3.23 שבמהלכה העיד בין היתר עד התביעה השוטר דוד לויופור, שחקר את הנאשם, וביצע פעולות חקירה הקשורות למ阅读全文 "ען הנז" שנמצאת בשימוש משטרת ישראל, ונעשה בה שימוש גם במסגרת חקירותו של הנאשם. במהלך עדותו, ובפרט במהלך חקירותו הנגדית, התברר כי פעולות חקירה אלו, ופעולות נוספות נוספות, מצויות לשיטת המשיבה תחת תעודה החסין, ועל כן הוסכם שההגנה תשמור על זכותה לשאול שאלות עדים אחרים ביחס לפעולות אלו, על מנת שניית יהיה לקדם את חקירה הנגדית של העד ולסייעיה.

בין היתר ערך עד התביעה לויופור את ת/19 ות/20, כשבכל אחד ממועדיהם אלו יש מקבץ של תעודות עובד ציבור

שער העד, ובהן יש התייחסות להפקת צלומי רכבים "מערכות המשטרה", וכן מציין כי "**הנצלום בוצע על ידי מערכת המצלמת כל רכב המוצבת ומופעלת על ידי המשטרה**".

ת/19 מתיחס למספר צילומים שונים של רכב מ.ר. 70-141-27 שצולם ביום 20.3.22 ואילו ת/20 מתיחס למספר צילומים שונים של רכב מ.ר. 11-565-79 שצולם ביום 22.3.20.

4. בטרם ATIICHIS לטענות הצדדים, אזכיר כי כתוב האישום שהוגש נגד המבוקש (ואחר) כולל 13 אישומים, שב-10 מהם מיוחסות למבוקש בגין רכב. בחלק הכללי של כתוב האישום טוענת המשיבה כי המבוקש הוא הבעלים של רכב מסווג טויטה מ.ר. 70-141-27, המכונה בכתב האישום "רכב" - והוא **רכב שצולם לכואורה בת/19** - וכירכב זה נעשה שימוש על ידי המבוקש לביצוע בגיןות גניבות רכבים אחרים בשטח ישראל, יחד עם אנשים אחרים. בסעיף 10 סיפא לחلك הכללי של כתוב האישום טוענה המשיבה כי לאחר בגיןת הרכבים, הוא המבוקש (ואחר נוסף) **"מלווים את מסלולם ברכב"**.

בעגה המשפטית מכונה רכב זה כ"רכב מוביל", כפי שגמ צינו עדי המשיבה בעדויותיהם. המבוקש מכחיש טענה זו.

5. בדיעון שהתקיים ביום 24.5.23 טען ב"כ המבוקש כדלקמן:

א. במהלך חקירתו הנגדית של עד התביעה השוטר לויפור נשאל העד מדוע נעשתה סריקה ב"מערכת הממוחשבת" של המשטרה דווקא לגבי הרכב של המבוקש, והעד השיב כי התשובה לשאלת מצויה בתחום חסין;

ב. יש חשיבות רבה למתן תשובה לשאלת זו, שכן אין כל ראייה ישירה הקוסרת את המבוקש לביצוע מעשה פלילי כלשהו, ובוודאי לא צזו הקוסרת אותו בגיןת הרכבים המוזכרים בכתב האישום;

ג. רק מתן תשובה לשאלות עליהן סרב העד לענות, תספק תשובה מלאה לשאלת מדוע הוגש כתוב אישום נגד המבוקש דווקא, שמא נפלת טעות שלולוה להוביל להרשות שווה, ושמא היה בידי המשטרה מידע (מודיעיני) קודם נגד המשיב;

ד. המשיבה פגעה בצורה אנושה בפרטיותו של המבוקש עת נקלע בمعنى "מטווח" שיצרה המשטרה, שגמ עקבתו אחריו לא צו מעקב, ללא צו חיפוש ידעה בכל רגע נתון היכן הוא נמצא;

ה. לשאלת בית המשפט האם העתירה מתייחסת גם לגילוי שיטות עבודה או רק למסמכים המוזכרים בתעודה החסין, השיב ב"כ המבוקש כי אם יש בגילוי השיטה כדי לסייע להגנתו של המבוקש, יש להורות על חשיפותה.

6. ב"כ המשיבה טוענה כדלקמן:

א. המבוקש היה חלק מחוליה שעסיקה בגיןת רכבים, ותפקידו היה "לפתח ציר" כדי להבטיח שהרכב הגנוב יגיע לידי באיזור יהודה ושומרון;

ב. לאחר שה מבוקש כפר כפירה כללית בכתב האישום, באמצעות הפרשת התביעה הוגשה העתירה שלפני שהיא עתירה שאינה מנומקת ואין מפורטת;

ג. ב"כ המבוקש רמז כי לכואורה ראיות המשיבה מבוססות על מידע מודיעיני, אך המשיבה מצהירה כי אין מידע מודיעיני צזה בתיק (ומכאן שלא לגבי מידע צזה הוצאה תעוזת החסין);

ד. לעניין הפגיעה בפרטיות העולה כתוצאה משימוש במערכת "עין הנצ'", הפניה המשיבה להכרעת הדין של כבוד הנשיא השופט מ' מזרחי בת"פ (שלום - רמליה) מדינת ישראל נ' חילילabo קביטה (לא פורסם, 2.1.22), כמו גם לאמירות של בית המשפט העליון בבג"ץ 641/21 האגודה לזכויות האזרח נ' מטרת ישראל הנוגעת להסדרת הסוגיה בחקיקה.

ה. המשיבה גם הפניה לשתי החלטות שיפוטיות נוספות של בית משפט השלום בהן נדחו עיתורות ל吉利 ראייה הקשורות להפעלת מערכת "עין הנצ'", וציינה כי בשני המקרים מדובר היה בעיתורות מפורטות ומונומקאות יותר מהעתירה שלפני, ובכל מקרה אין הצדקה לחשיפת המידע המוגן בטעודת החסין, שכן חשיפתו תפגע בעבודת המשטרה, ומילא אין בו כדי להוועיל להגנתו של המבוקש.

המבחן הסכים שאקיים דין במעמד צד אחד עם נציגי המשיבה, במהלךו ניתנו לבית המשפט הסברים שונים על ידי עו"ד עידו אריה, ראש חילית חסינות במטה הארץ.

דין והכרעה

7. סעיף 45(א) לפకודת הראות קובע: "**אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראייה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בעיניו ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עיתרת בעל דין המבחן גילוי הראייה, כי הצורך לגלוותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלוותה, ובהליך פלילי - כי הראייה עשויה להוועיל להגנת הנאשם ומידת התועלות שבאה על העניין שיש לא לגלוותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם.**".

סעיף זה מבחין למעשה בין מספר תרחישים. בתרחיש אחד, מקום בו הראייה החסינה "חיונית להגנת הנאשם", בית המשפט נדרש להורות על חשיפת המידע החסני מבלי לעורר אייזון עם האינטרסים הציבוריים המוגן על ידי החסין, ובמקרה כזה תוכל המאשימה לשקלול אם לחזור בה מכתב האישום. בתרחיש שני, מקום בו הראייה עשויה להגנת הנאשם, אך היא אינה ראייה "חיונית" להגנתו, יש לעורר אייזון בין מידת התועלות להגנת הנאשם לבין עצמת האינטרסים הציבוריים המוגן על ידי תעודת החסין (לענין זה ר' בש"פ 3921/19 טאהר ח'לף נ' מדינת ישראל (פורסם ב公报, 4.7.19)).

אם כך, השאלה הראשונה שיש לבחון היא האם הראייה החסינה היא "חיונית להגנת הנאשם", שכן תשובה חיובית לשאלת תחייב את הסרת החסין.

בפסקת בית המשפט נקבע כי המבחן לחינויו של ראייה להגנתו של הנאשם הוא אם יש בה פוטנציאל מצחה, קרי, האם הראייה עשויה לעורר ספק סביר באשמו (בש"פ 4745/17 מורה יונס נ' מדינת ישראל (פורסם ב公报, 13.7.17); בש"פ 120/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם ב公报, 24.2.10)).

8. בפרטזה על דבריו של הפילוסוף ויליאם ג'ימס: "**פילוסוף הוא עיוור שמחפש בחדר חשוך חתול שחור שאינו שם**", כך גם סנגור מוצא עצמו לא פעם משוטט סומא באפיקת ההליך הפלילי שנוצרת כתוצאה מהזאת תעודת החסין, ומבחן מבית המשפט להoir עבورو את החדר, ולאתר עבورو ראיות נוחצות להגנתו. אם כי לעיתים מתברר שהן אינן נמצאות כלל בחדר.

בעתירה כאן, מבחן בית המשפט למעשה בין היתר לבחון את פעולות החוקרים שנעשו על ידי המשטרה באמצעות

מערכת "עין הנצ", ובמידה מסוימת, כפי שעה מティיענו של ב"כ המבוקש, גם לבחון שאלות הנוגעות לחוקיות הפעלהה של המערכת או חוקיות פעולות אחרות שביצעה המשטרה, והכל במסגרת דין של עתירה לגלו ראייה.

אקדמיים ואצ"י, כי שאלת חוקיות הפעלהה של מערכת "עין הנצ", עשויה להתרברר כסוגיה כבדת משקל בתיק זה, לנוכח העובדה כי שאלת זו טרם הובררה עד תום בדיון הישראלי, אך ככל מקרה אני סבור כי העתירה שלפני אינה מהווה את המוגדרת הדינית הנכונה להכרעה בשאלת זו.

על כן, ולמען הסר ספק, אבהיר כי אין מוצא לדון בשאלת זו כלל במסגרת עתירה זו, ובוודאי שאין בה חלמתי זו כדי לקבוע מסמורות בסוגיה.

9. לאחר כל זאת, טעantha המרכזית של ההגנה היא כי הימנענותו של השוטר ליפור מלענות לשאלת (או שאלות) מדוע נעשתה סריקה במערכות הממוחשבות של המשטרה דווקא אחר רכבו של המבוקש, פוגעת קשות בהגנתו של המבוקש, בפרט משום שאינו כל ראייה ישירה הקוסרת את המבוקש לגניבת הרכבים, וכן משום שרק מתן תשובה לשאלת זו תבהיר מדוע הוגש כתוב אישום נגד המבוקש דווקא, ותוכל להסיר את החשש שמא נפלה טעות שעולה להוביל להרשעת שוא.

בראי טענה זו, עינתי בלשכתו לאחר הדיון במסמכים שסומנו בטעות החסין כנתון תקשורת המסומן א', וכן בחומר החקירה המסומנים ח'1, 588, 591, 592, 587, ולא מצאתי כי יש באיזה מן הראות החסויות "פוטנציאלי מזקה", או שאיזו מן הראות (או הנסיבות) מקומות ספק סביר, כך שיש חובה להורות על גילוון או למצער כי יש מקום להורות על מתן פראפרזה כלשהי אודותיהן (ר' למשל בש"פ 3091/18 **محمد ابو אלחמאם נ' מדינת ישראל** (פורסם ב公报, 28.5.18), שם הורה בית המשפט גם על תיקון נוסח הפראפרזה שהועברה לעין ההגנה)).

הדברים נכונים גם ביחס לחומר שסומנו א(38-1), ב(18-1) ו-ג(114-1) ששימשו בהפקת תעוזות הציבור שכבר הוגשו לתיק, ותעוזות עובד ציבור שיש להניח שהמשיבה עוד תבקש להגיש.

במקרה זה, על פי התרשםומי מעיון בחומר שהוגש לעוני ולאחר שימושו את הסבריו נציגי המשيبة, האינטראס הציבורוני המוגן בטעות החסין עולה בהרבה על מידת התועלת שתצמץ להגנה מגילוי הראות המדוברות, ועל כן אין מקום להורות על הסרת החסין.

סיכום של דבר

10. העתירה לגלו ראייה נדחתת. למען הסר ספק אבהיר כי לא מצאתי כי היה בחשיפתי לחומר שהועבר לעוני ואליו גם התייחסו נציגי המשيبة במסגרת הדיון במעמד צד אחד כדי להצדיק את העברת הדיון בעתירה למוטב אחר.

הקלסר שנמסר לי על ידי ב"כ המשيبة יוחזר למשيبة באמצעות מזכירות בית המשפט במסירה ידנית.

ניתנה היום, ל"סיוון תשפ"ג, 19 יוני 2023, בהעדר הצדדים.

